

Jeg synes, det er beklageligt og også uforståeligt ud fra den situation, som folketingsflertallet nu står i, nemlig at der allerede verserer én grundlovssag ved domstolene, at man siger nej tak til dette forslag, der elementært alene er et spørgsmål om, at alle partier i Folketinget indbyrdes skal aftale, at denne proces i hvert fald skal hvile på princippet om fair play. Men det skal den åbenbart ikke. Regeringen vil bruge statens embedsmænd til sine egne politiske formål.

Så må vi andre gå ud og bygge komiteer op og gøre, hvad vi kan, og så bliver det en diskussion af selve det juridiske grundlag, som kommer, med efterfølgende retssager osv. osv. Vi kan forudsige forløbet, hvis det skulle gå så galt, at en traktat blev vedtaget ved en folkeafstemning. Det tror jeg nu ikke, for alene det forhold, at man ikke ønsker en uvildig ekspertundersøgelse, vil i sig selv være en af de ting, som vil gøre, at endnu flere mennesker end i juni 1992 vil stemme imod, når det kommer til folkeafstemning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 99:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af EU's målsætning.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 18/2 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Forsvarsministeren på vegne af udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Hans Hækkerup, fg.):
Henvisningen til en stadig snævrere union er at finde i Traktatens artikel A. Den fulde ordlyd af det relevante afsnit lyder: »Denne Traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nær på borgerne som muligt.«

Diskussionen vedrørende unionsbegrebet er jo ikke just ny. Begrebet fandtes allerede i visse af Traktatens sproglige formuleringer i EØF-Traktatens præambel. Med Maastricht-Traktaten blev Unionen den samlede betegnelse for det samarbejde, som landene var blevet enige om.

Der er ikke i regeringskonferencen lagt op til at ændre ved denne ordlyd, og det er regeringen enig i. Skiftende danske regeringer har altid haft det synspunkt, at union blot betyder en samlet betegnelse for det, som medlemslandene har kunnet blive enige om.

Det giver også sig selv, at det ville være uheldigt at slette en henvisning til, at beslutninger skal træffes så nær på borgerne som muligt. Regeringen tillægger nærhedsprincippet stor vægt.

Endelig indebærer princippet om et forstærket samarbejde, også kaldet fleksibilitet, at nogle lande gives muligheder for at gå videre i samarbejdet, men ingen lande kan tvinge andre til at gå videre. De overordnede betingelser for det videregående samarbejde fastlægges i fællesskab af alle medlemslande i den nye traktat.

En række principper synes at blive afgørende. Det drejer sig bl.a. om, at det forstærkede samarbejde ikke må stride mod de gældende regler, det såkaldte *acquis*. Det drejer sig også om, at der skal være et vist antal lande i det videregående samarbejde, og at ingen lande skal kunne udelukkes fra at deltage i det.

Regeringen ser således ingen modsætning mellem bestemmelsen i Traktatens artikel A om en stadig snævrere union og eventuelle nye bestemmelser om forstærket samarbejde.

Ove Fich (S):

Ordene en stadig snævrere union har aldrig været Socialdemokratiets livret. Det er ikke ord,

der er groet i vores have, men vi må konstatere, at den danske befolkning godkendte det den 2. oktober 1972, og vi må vel også konstatere, at det i praksis ikke har haft den store betydning.

Vi synes derfor ikke, at det er det vigtigste spørgsmål at bruge den danske regerings kræfter på på regeringskonferencen. Vi synes, det er langt væsentligere, at kræfterne bruges på en bedre beskæftigelsespolitik, miljøpolitik, forbrugerpolitik, åbenhed og lignende. Her ved vi, at vi er uenige med Dansk Folkeparti, men det er der ikke noget at gøre ved. Vi kan ikke støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal bare bede hr. Ove Fich om at bekræfte, at man kan finde henvisningen til en stadig snævrere union i flere af EF-Domstolens domme, hvorfor det må siges at have haft en betydning.

Charlotte Antonsen (V):

Forslaget er i strid med Venstres EU-politik. Vi ønsker at styrke samarbejdet på centrale områder som forsvar, fælles sikkerheds- og udenrigspolitik og flygtninge- og politisamarbejdet.

Kent Kirk (KF):

Det Konservative Folkeparti kan heller ikke støtte dette forslag. Vi går også ind for et stadig mere forpligtende samarbejde og mener ikke, at der er noget i Traktaten, der binder os på en sådan måde, at man ikke stadig væk kan oprettholde medlemsstaterne, og at det er medlemsstaterne, der samarbejder forpligtende på europæisk plan.

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil citere fra det nationale kompromis, som Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF lavede, og som de øvrige partier tilsluttede sig, og det er så også nogle af de partier, der nu har sagt, at de går imod dette forslag. Det fremgår som konsekvens af de fire undtagelser:

»Heraf får unionsmålsætningen, som den fremgår af fællesbestemmelser i Maastricht-Traktaten, ikke virkning for Danmark på de ovenstående punkter«, og de ovenstående punkter er de fire undtagelser. Jeg går naturligvis ud fra, at det stadig væk er regeringens politik.

Når man taler om snævrere union, skal man også holde sig for øje, hvad det er, der ligger i

det begreb. Vi fortolker det begreb således, at vore undtagelser fastholder, at vi ikke arbejder i retning af en snævrere union inden for undtagelsernes område. Vi ønsker ikke de forenede stater i Europa.

Samtidig vil vi også fastholde, og her er vi formentlig uenige med Dansk Folkeparti, at vi mener, det er vigtigt med et snævert samarbejde om eksempelvis miljøet. Her er det klart, at vandene skilles mellem Dansk Folkeparti og SF, men sådan er det.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget fremsat af Dansk Folkeparti. Begrebet en stadig snævrere union er som så mange andre elastikudtryk noget, som man kan putte mange ting ind i, og man kan også udelukke mange ting, for det er ikke særlig veldefineret.

Det er helt klart, at der i en stadig snævrere union ikke ligger, at landene skal være fuldstændig ens, at de skal tale samme sprog og have samme religion. Der er dog immervæk nogle, der gerne vil have, at vi får samme mønt, og der er også nogle, der gerne vil have, at vi får samme hær.

Det synspunkt deles ikke af Det Radikale Venstre, men vi vil gerne have for eksempel samme miljøregler, vi vil gerne have samme arbejdsmiljøregler, og vi vil også gerne have samme regler for, hvordan vi handler med hinanden. På den måde kan vi lægge alle ting i det efter forgodtbefindende.

Vi mener ikke, det er hensigtsmæssigt at begynde at strege i præamblerne til traktaterne, og derfor er vi simpelt hen ikke enige med Dansk Folkeparti i deres forslag.

Annette Just (FP):

Det er fascinerende at høre undskyldningerne for, at der rent faktisk stadig væk står, at hele EU skal kæmpe hen imod en stadig snævrere union.

Vi har undtagelser for det ene, og vi har undtagelser for det andet, og vi mener det ene og det andet. Alle partier, og jeg er lige ved at sige med De Radikale i spidsen, har gang på gang på gang sagt: Vi vil ikke have en union, der betyder, at vi alle sammen skal være fælles om altting.

Ikke desto mindre står der stadig væk – og her havde forsvarsministeren fuldstændig ret, det har stået der lige siden EF-Traktaten, siden det hed EØF – at vi skal arbejde hen imod en stadig snævrere union.

Fremskridtspartiet har været imod det hele tiden. Vi har sagt det. Vi har tilmed måttet prøve at tro på en tidligere statsminister, der sagde, at når vi fik det indre marked, var Unionen i hvert fald stendød.

De partier, der stod bag den regering, har også stået her og sagt: Uha, det har ingen betydning. Vi ved alle sammen, hvad det har af betydning, at der står i overskriften, at EU skal kæmpe for en stadig snævrere union. Det er rent faktisk derfor, at vi hele tiden har alle de debatter i denne her sal. Vi prøver på at skubbe bag på regeringen ved at sige, at det er nødvendigt, at Danmark viser sit ansigt. Det er nødvendigt, at vi bliver ved med at være et nationernes Europa, og ikke bliver ét fælles Europas Forenede Stater.

Fremskridtspartiet støtter dette beslutningsforslag.

Keld Albrechtsen (EL):

Flere ordførere har hævdet den påstand, at det var mindre vigtigt eller måske ligefrem helt uden betydning, at man har denne unionsmålsætning.

Det er en forkert påstand. Det har desværre haft en meget stor betydning, at man har unionsmålsætningen i Traktaten, ikke mindst fordi den gennemsynder tankegangen, som også hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på, hos EF-Domstolen, og det er jo EF-Domstolen, der fastlægger grænserne for EU's kompetence.

EU er således indrettet, at EU selv definerer grænserne for sin magt. Det gør nationalstaterne ikke. Og når man så har en unionsmålsætning, som siger, at der skal være en stadig snævrere union, vil EF-Domstolen altid fortolke de retssager, der opstår, på en sådan måde, at man udvider Unionens magt.

Det kan for eksempel ske gennem brug af den såkaldte gummiparagraf, artikel 235, som sammenholdt med unionsmålsætningen hele tiden medfører dette skred, hvor man tager områder ind under Unionen, som traktatmæssigt faktisk ikke hører ind under Unionen. Man flytter dem ind, uden at der er grundlag for det i den danske tiltrædelseslov, og det er i strid med den danske grundlov. Det er faktisk det problem, der i øjeblikket ligger til behandling hos domstolene.

Derfor er det dybt alvorligt, at der er den unionsmålsætning. Den er en af de mekanismer, der støt og roligt er med til at drive udviklingen hen i retning af en forbundsstat, så der skal

ingen tvivl herske om, at Enhedslisten fuldt og helt støtter det beslutningsforslag, som her er fremsat.

Det ser desværre ud til, at regeringen ikke vil fremføre et sådant forslag på regeringskonferencen, men jeg kan ikke lade være med at sige i forlængelse af de oplysninger, som fru Anne Baastrup kom med om indholdet i det nationale kompromis, at det er ganske besynderligt, hvordan man på én gang forestiller sig, at man kan udvide Unionens beføjelser på det udenrigspolitiske område, på det retlige område, med hensyn til en tættere sammenknytning til Vestunionen osv., osv., og så samtidig forestiller sig, at man kan have en delvis fritagelse fra unionsmålsætningen.

Jeg bliver nødt til at sige til fru Anne Baastrup, at man desværre nok må betragte formuleringerne i det nationale kompromis som noget af en fiktion, noget af en drømmetænkning, for selvfølgelig vil Danmark være fuldt og helt omfattet af unionsmålsætningen i den forstand, at en fælles udenrigspolitik på overstatsligt plan, en retspolitik på overstatsligt plan eller en juridisk person på overstatsligt plan, som vi lige har diskuteret for lidt siden, vil tvinge Danmark ind under unionsmålsætningen også på de områder, som indtil i dag har været omfattet af de fire undtagelser.

Jeg bliver nødt til at sige til fru Anne Baastrup, at jeg er enig med hende i, at vi skal kæmpe for, at unionsmålsætningen bliver pillet væk punkt for punkt og også i sin helhed, men jeg må sige, at det nationale kompromis simpelt hen indeholder en abstraktion på det område, som ikke holder. Det beslutningsforslag, som er fremsat her, ville løse det problem, hvis det kunne få flertal her i Folketinget.

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører for forslagsstillerne.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er utroligt, at Folketingets flertal ikke kan støtte et forslag som det foreliggende. Jeg synes, det er utroligt, at Folketinget ikke kan samle sig om at sige, at målsætningen i EU ikke skal være en stadig snævrere union.

Målsætningen skal være, at man samarbejder præcis om det, man kan blive enige om. Der skal ikke ligge en sådan paragraf, en sådan målsætning, som indebærer et pres for en bestemt udvikling.

Til de konkrete ordførertaler, der har været, vil jeg først sige til ministeren, at det er jo rigtigt, at der ikke er tale om nogen ny formulering, men det gør jo ikke selve holdningen til formuleringen anderledes. Det burde det da i hvert fald ikke gøre.

Når regeringen siger, at union blot er en samlet betegnelse, bliver jeg nødt til at sige, at sådan bliver det ikke opfattet andre steder. Andre steder bliver det opfattet som noget meget forpligtende, nemlig på den måde, at når man har godkendt Traktaten med den målsætning, har man også godkendt en bestemt udvikling, en hensigt om, hvad det tidligere fællesskab inde i Unionen skal udvikle sig til.

Når der kommer en henvisning til subsidiaritetsprincippet, må jeg sige, at det kan være meget godt, at den fulde sætning indeholder en henvisning til subsidiaritetsprincippet. Men det er klart, at det først og fremmest er et spørgsmål om en stadig snævrere union, og med hensyn til det om, at man har nogle undtagelser fra det, så er det jo netop undtagelser. Først unionen og så derefter, hvis det er muligt inden for unionens rammer, træffer man beslutningerne meget tæt på borgerne, men det er jo på unionens betingelser.

Vi har haft talrige diskussioner her i salen også om det spørgsmål, og hovedbudskabet og konklusionen fra de diskussioner er, at hvis man endelig som borger eller som land prøver at håndhæve subsidiaritetsprincippet, skal man gå til Domstolen, og Domstolen har nogle meget klare kendelser og siger klart og tydeligt, at en stadig snævrere union er hensigten. Det siger jeg også til hr. Ove Fich, som sagde, at befolkningen godkendte dette princip i 1972, hvorefter han flot og frejdigt postulerede, at dette princip i øvrigt slet ikke har haft nogen betydning.

Jeg må endnu en gang spørge hr. Ove Fich, som jeg forsøgte før direkte henvendt til ham efter hans ordførerindlæg: Kan hr. Ove Fich ikke bekræfte, at hvis man ser på EF-Domstolens praksis og domme, henviser Domstolen til hensigten om en stadigt snævrere union? Kan hr. Ove Fich ikke bekræfte, at det har haft stor betydning for den måde, Domstolen har dømt på, og kan hr. Ove Fich derfor ikke bekræfte, at en sådan formulering om en målsætning selvfølgelig har betydning?

Jeg vil i hvert fald sørge for, at vi under udvalgsarbejdet om dette forslag får netop det element om EF-Domstolens praksis med ind i udvalgsarbejdet, så også hr. Ove Fich kan kom-

me til at se de domme, hvoraf det klart fremgår, at det her selvfølgelig har haft betydning. Og så tror jeg, at hr. Ove Fich, når vi når frem til andenbehandlingen af dette forslag, må æde sine ord i sig igen og acceptere, at selvfølgelig har denne målsætning påvirket udviklingen, og selvfølgelig har den haft en betydning for Domstolens virke.

Til hr. Kent Kirk vil jeg bare sige, at Det Konservative Folkeparti åbenbart ønsker et stadig snævrere samarbejde i Unionen. Det synes jeg er fair nok at sige, og jeg synes, det er godt for de konservative tvivlere over for det europæiske samarbejde at få bekræftet, at det er den konservative holdning, så det skal jeg ikke sige andet til.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige, at jeg kan forstå, fru Anne Baastrup definerer selve målsætningen på samme måde, som Dansk Folkeparti definerer begrebet, og også accepterer, at den har en betydning, og at det derfor var vigtigt, at man fik noget med i det nationale kompromis om det. Fru Anne Baastrup siger så, at unionsmålsætningen ikke gælder for Danmark på de fire undtagelsesområder, men at SF i øvrigt ønsker en stadig snævrere union på f.eks. miljøområdet.

Jeg skal måske lige indskyde, at Dansk Folkeparti rent faktisk har sagt, at vi godt vil acceptere et snævert samarbejde, når det drejer sig om handelsspørgsmål og miljø, hvis vi kunne afgrænse det til det. Problemet er, at det kan vi ikke.

Jeg vil spørge fru Anne Baastrup: Selv om man nu siger, at det nationale kompromis og Edinburgh-Afgørelsen holder vand, hvilket vi er nogle, der ikke tror på, hvad så med andre områder ud over miljø og ud over de fire områder, der er nævnt i undtagelserne? Ønsker SF en generel udbygning med en stadig snævrere union? Der er mange politiske emneområder, hvor man så skal have en stadig snævrere union. Det synes jeg kunne være rart at vide.

Jeg forstod ikke helt, om SF støtter forslaget eller går imod forslaget. Jeg ved heller ikke, om SF har en klar holdning til det, men det kunne være interessant at vide.

Og så skal jeg bare afslutningsvis takke Enhedslisten og Fremskridtspartiet for støtten til Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, det generelt er et problem med beslutningsforslag, at de kan være ganske fir-kantede. Jeg læser lige teksten op:

»Folketinget pålægger regeringen at fremlægge forslag på regeringskonferencen i EU med det formål at få ændret EU's formålsparagraf til ikke fremover at indebære »en stadig snævrere Union«.«

Det er det eneste, der står, og det er en meget firkantet formulering. Enig, når man så går over i bemærkningerne, er man fra Dansk Folkepartis side mere nuanceret, men det er meget vanskeligt for mig at sige her og nu, at jeg vil støtte forslaget, medmindre jeg får mulighed for at komme med en lang række uddybninger. Her har jeg bl.a. taget udgangspunkt i undtagelserne, hvor vi står uden for unionsmålsætningen på de områder, så jeg synes da i og for sig, at jeg var klar nok.

Jeg kan ikke blankt sige, at SF vil stemme for dette beslutningsforslag, der er tyndt og indholdsløst, medmindre der kommer en lang række forklaringer, som jeg vil have med som en forudsætning for, at vi kan anbefale det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 232: Forslag til lov om ændring af lov om veterinærvesenet samt om udøvelse af dyrlægegering. (Ændret organisation og opgave) Af fødevarerministeren (Bjørn Westh, fg.). (Fremsat 16/4 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Christian Mejdahl (V):

Årsagen til lovforslaget er, at Levnedsmiddelstyrelsen og Veterinærdirektoratet skal samles under det samme ministerium og i én enhed. Derved opnår man en enstrengt kontrolinstitution, der dækker hele fødevarerproduktionen fra jord til bord.

Den disposition er efter Venstres opfattelse fornuftig nok. For forbrugerne er det vigtigt at vide, at fødevarerne overvåges, og det er vigtigt for erhvervet, at vi opretholder et højt veterinært stade af hensyn til forbrugerne og eksporten. Så langt, så godt.

Når jeg ikke for nærværende kan give ubetinget tilslutning til lovforslaget på Venstres vegne, skyldes det, at vi synes, der er en række punkter, som er uafklarede. Dem vil vi følge op på i udvalget.

Betyder organisationsændringen, at veterinærdirektørens kompetence indskrænkes totalt set? Er lovteksten tydelig nok på dette område? Er det en selvfølge, at veterinærdirektøren er medlem af Det Veterinære Sundhedsråd? Hvis ja, burde det så ikke stå i loven? Er lovens titel dækkende? Og sådan vil der være en række spørgsmål, som vi skal have afklaret under udvalgsarbejdet.

Og så kan jeg ikke tilbageholde et højlydt hjertesuk på baggrund af utallige bønders henvendelser angående dyrlægeloven. Rigtig mange påpeger et eklatant behov for at smidiggøre dyrlægeloven med tilhørende forskrifter. Den er utrolig bureaukratisk og restriktiv over for besættningsejerne, og ministeren løber en alvorlig risiko for, at der udvikler sig et gråt eller sort marked, hvis der ikke sker ændringer på dette område, og det kan ingen være tjent med.

Derfor burde ministeren have fremskyndet det udvalgsarbejde, som han satte i gang i efteråret, da det blev kendt, at organisationsstrukturen skulle ændres, og at det krævede ændringer i dyrlægeloven, så vi kunne have løst de problemer i denne folketingssamling. Nu bliver det såmænd både vinter og vår, før der sker noget.

Men som sagt er Venstre enig i den ressortfordeling, som er årsag til lovforslaget, og vi vil se på den praktiske udformning under udvalgsarbejdet.